

**Proef-
lessen**

Spelling

Handleiding • Groep 8 • Blok 4

Picto's

Deze opdracht doe je als je tijd hebt.

Deze opdracht doe je alleen.

Deze opdracht doe je samen.

Deze opdracht doe je in een groepje.

Deze opdracht doe je met de hele klas.

Dit is een bewegingsopdracht.

Deze opdracht schrijf je op een blaadje.

Knipstrategie

Luisterstrategie

Onthoudstrategie

Ook-zo-strategie

Regelstrategie

Werkwoord

Blok 4 Differentiatie

Cheeta-opdracht

De cheeta-opdracht is een extra opdracht aan het eind van elke les, in te zetten als tempodifferentiatie.

Herhalen en toepassen

Leerwerkschrift

Spel 1 De leerlingen maken een woordenpuzzel met woorden uit blok 4. Ze oefenen op een creatieve manier de schrijfwijze van de woordpakketwoorden.

Spel 2 De leerlingen verdelen de woorden in *lettergrepen* en raden elkaars woorden. Ze oefenen indirect de afbreekregels van blok 4.

Spel 3 De leerlingen bedenken zo veel mogelijk namen. Ze breiden hun woordenschat uit en oefenen met *apostrof-s* om bezit aan te geven.

Leerwerkschrift Maat

Spel 1 De leerlingen raden elkaars *persoonsvormen*. Eén letter na *ge*, *be*, *ver*, *her* of *ont* wordt steeds gegeven. De leerlingen oefenen met de werkwoorden uit blok 4.

Spel 2 De leerlingen maken samenstellingen met elkaars woorden. Ze oefenen op een creatieve manier de schrijfwijze van de samenstellingen uit blok 4.

Spel 3 De leerlingen zetten woorden uit blok 4 in een schema en geven aan uit hoeveel *lettergrepen* het woord bestaat. Ze oefenen de schrijfwijze van en indirect de afbreekregels bij woorden uit blok 4.

Pluswerk

Woordpakket 13

In opdracht 1 oefenen de leerlingen de schrijfwijze van werkwoorden met *ge*, *be*, *ver*, *her* en *ont*. Vervolgens oefenen ze in opdracht 2 het verschil tussen *persoonsvorm* en voltooid deelwoord van werkwoorden met *ge*, *be*, *ver*, *her* en *ont*. In opdracht 3 oefenen ze de schrijfwijze en betekenis van de woordpakketwoorden.

Woordpakket 14

De leerlingen oefenen in opdracht 1 het gebruik van *apostrof-s*. In opdracht 2 passen ze de woorden met *apostrof-s* toe in een betekenisvolle context. In opdracht 3 oefenen ze met *apostrof-s* bij het aangeven van een bezit (bezits-s).

Woordpakket 15

In opdracht 1, 2 en 3 passen de leerlingen de woordpakketwoorden toe in een betekenisvolle context.

Woordpakket 16

In opdracht 1 oefenen de leerlingen de afbreekregel van woorden, in opdracht 2 oefenen ze met het plaatsen van het afbreekstreepje en breiden ze hun woordenschat uit. In opdracht 3 passen ze het geleerde toe.

Mijn Pakket

Voor elk woordpakket kunnen leerlingen extra oefenen. De leerling oefent op eigen niveau, afhankelijk van de resultaten. Zie de handleiding Leerlingsoftware in de cockpit onder 'jaaroverzicht'.

Wp13 Les 1

Werkwoordspelling

Lesdoel

- De leerling leert de persoonsvorm en het voltooid deelwoord van de gevaarlijke werkwoorden met ge, be, ver, her en ont schrijven.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 13.
- Zet les 1 klaar op het digibord.
- Combinatiegroep: print de start- en afsluitopdracht bij deze les.
- Preteaching*: zie de aanwijzingen bij Extra instructie.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat
- combinatiegroep: printblad Start- en afsluitopdracht

Woordpakket 13

Les 1

Werkwoordspelling

Ik leer de persoonsvorm en het voltooid deelwoord van de gevaarlijke werkwoorden met ge, be, ver, her en ont schrijven.

woordenboekvorm: gevaarlijke zwakke ww met ge, be, ver, her en ont

→ pv → tt (hu)

→ pv

pv ev jiihij/zij-vorm →

ik-vorm + t

volt die →

(geen ge) ik-vorm + t/d

Werkwoorden

gebeuren het gebeurt het is gebeurd	gedogen (jiihij/zij) gedooft (pv +) gedooft	geloven (jiihij/zij) geloof (pv +) geloofd	geschieden het geschiedt (pv +) geschied
betekenen (jiihij/zij) betekent (pv +) betekend	beloven (jiihij/zij) beloof (pv +) beloofd	beviriden (jiihij/zij) bevirijdt (pv +) bevirijdt	bewaren (jiihij/zij) bewaart (pv +) bewaard
verbranden (jiihij/zij) verbrandt (pv +) verbrand	verdiene (jiihij/zij) verdient (pv +) verdient	vertellen (jiihij/zij) vertelt (pv +) verteld	verhuizen (jiihij/zij) verhuist (pv +) verhuist
herhalen (jiihij/zij) herhaalt (pv +) herhaald	herinneren (jiihij/zij) herinnert (pv +) herinnert	herkennen (jiihij/zij) herkent (pv +) herkent	herleiden (jiihij/zij) herleidt (pv +) herleidt
ontkennen (jiihij/zij) ontkent (pv +) ontkent	ontkennen (jiihij/zij) ontkent (pv +) ontkent	ontvoeren (jiihij/zij) ontvoert (pv +) ontvoert	ontwinnen (jiihij/zij) ontwint (pv +) ontwint

Gevaarlijke werkwoorden

Zwakke werkwoorden kunnen gevaarlijk zijn. Soms klinken vervoegingen of afleidingen hetzelfde, maar schrijf je ze verschillend. Je moet bij de gevaarlijke werkwoorden dus extra goed opletten en de regels toepassen.

Werkwoorden die beginnen met ge, be, ver, her en ont.
De tegenwoordige tijd enkelvoud (jiihij/zij-vorm) en het voltooid deelwoord klinken hetzelfde, maar je schrijft ze vaak verschillend!

De persoonsvorm jiihij/zij-vorm tegenwoordige tijd enkelvoud schrijf je zoals altijd als de ik-vorm + t.
herkennen: herken + t → (jiihij/zij) herkent

Naast de persoonsvorm van hebben, zijn of worden kan er nog een werkwoord in de zin staan: het **voltooid deelwoord**. Het voltooid deelwoord van zwakke werkwoorden met ge, be, ver, her en ont schrijf je als de ik-vorm + t/d, dus **zonder ge**.

Voorbeeld:

gewoon zwak werkwoord:
kennen: voltooid deelwoord: (pv +) gekend
dienen: voltooid deelwoord: (pv +) gedien
gevaarlijk zwak werkwoord:
gedienen: voltooid deelwoord: (pv +) gedien
baken: voltooid deelwoord: (pv +) bakend

Het voltooid deelwoord maak je altijd langer als je /t/ aan het eind hoort. Dan hoor je of je het met t of d moet schrijven. Bij twijfel gebruik je het hulpmiddel 't kofschip'.

Voorbeeld:

woordenboekvorm	tt ev: jiihij/zij-vorm	laatste klank stam	NIET in 't kofschip
gedogen	(jiihij/zij) gedooft	/g/	(is)heeft gedooft
betekenen	(jiihij/zij) betekent	/d/	(is)heeft betekend
verbranden	(jiihij/zij) verbrandt	/d/	(is)heeft verbrand
gediepen	(jiihij/zij) herhaalt	/t/	(is)heeft <u>gediept</u>
gediepen	(jiihij/zij) onterft	/t/	(is)heeft <u>onterft</u>

Het werkwoord **gebeuren** kent als persoonsvorm alleen de **het-vorm** (= de hij/zij-vorm).
gebeuren: (het) gebeurt

Let op!

De verleden tijd enkelvoud en het bijvoeglijk naamwoord klinken bij de zwakke werkwoorden met ge, be, ver, her en ont hetzelfde, maar die schrijf je soms verschillend.

Voorbeeld:

woordenboekvorm	vt ev: ik-vorm + te/de	bijv nw: gewone schrijfaanwijzingen
beviriden	(ik/jiihij/zij) bevirijde	(de) bevirijde (stad)
herstarren	(ik/jiihij/zij) herstartte	(de) herstartte opleiding

1. Bekijk samen het woordpakket en de schrijfaanwijzing.

2. Vul de jiihij/zij-vorm tegenwoordige tijd en het voltooid deelwoord in.

- Vul allebei vijf **woordenboekvormen** uit het woordpakket in.
- Zorg allebei dat je het woordpakket niet ziet.
- Leerting 1: noem je eerste werkwoord.
- Leerting 2: vul de jiihij/zij-vorm tegenwoordige tijd en het voltooid deelwoord van dit werkwoord in.
- Ruil om en doe hetzelfde.
- Ga door tot jullie elk vijf werkwoorden hebben genoemd.
- Kijk samen na en verbeter.

woordenboekvorm	jiihij/zij-vorm tegenwoordige tijd	voltooid deelwoord
<i>Meerdere antwoorden mogelijk</i>		

3. Luister goed en vul de vetgedrukte woorden in.

- Leerting 1: zorg dat je het woordpakket niet ziet.
 - Leerting 2: lees zin a tot met e voor. Herhaal de vetgedrukte **persoonsvorm**.
 - Leerting 1: vul de **persoonsvorm** in. Denk aan ik-vorm + t.
 - Ruil om en doe hetzelfde met de zinnen f tot en met j.
 - Kijk samen na en verbeter.
- a. Mijn vriend **verhuist** volgende week naar Breda. _____
- b. Iris **verdiene** geld met auto's wassen. _____
- c. Je klasgenoot **vertelt** een leuke mop. _____
- d. Mijn moeder **gedooft** zijn gedrag. _____
- e. In de film **ontvoert** de enige man het meisje. _____
- f. De brandweerman **bevirijdt** de poes uit de boom. _____
- g. Het **gebeurt** regelmatig dat die poes in die boom klimt. _____
- h. De koning **ontert** de prins. _____
- i. Zij **herleidt** het probleem vanuit de oplossing. _____
- j. Hij **verbrandt** het afval uit de tuin. _____

4. Maak zinnen.

- Maak zinnen in de jiihij/zij-vorm tegenwoordige tijd met de werkwoorden.
- Maak zinnen met het voltooid deelwoord van deze werkwoorden. Gebruik de persoonsvorm van **hebben, zijn of worden**.

geloven	1. <i>Ter beoordeling van de leerkracht</i>
	2. _____
bedienen	1. _____
	2. _____
ontkennen	1. _____
	2. _____
beviriden	1. _____
	2. _____
herinneren	1. _____
	2. _____
verdiene	1. _____
	2. _____

Lesinhoud

10

Introductie

Je kunt bij deze les een instructiefilmpje inzetten.

- Noem de zinnen: Dat gebeurt (1) me nou elke keer! Dat is me nu toch weer gebeurd (2)! Vraag of er een verschil is tussen de werkwoordsvormen. (Je hoort hetzelfde, maar je schrijft het niet hetzelfde: 1 = persoonsvorm, 2 = voltooid deelwoord.)
Zeg de zinnen: Hij ontmoet haar op het station. Hij heeft haar op het station ontmoet. Vraag of er verschil is tussen de werkwoordsvormen. (Ze klinken hetzelfde en je schrijft ze hetzelfde.)
- Bespreek samen waarom deze werkwoorden verwarrend kunnen zijn. (Persoonsvorm en voltooid deelwoord lijken op elkaar omdat er voor het voltooid deelwoord geen ge komt.)
- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen.

Instructie

- Kijk samen naar de schrijfaanwijzing en laat deze voorlezen. Bespreek de voorbeelden.
- Benadruk de moeilijkheid bij werkwoorden met ge, be, ver, her en ont. Bij andere werkwoorden vorm je het voltooid deelwoord door er ge voor te plaatsen. Dat gebeurt bij deze werkwoorden niet. Daardoor klinken de persoonsvorm en het voltooid deelwoord van deze werkwoorden vaak hetzelfde.
- Bespreek hoe je erachter kunt komen of je een voltooid deelwoord met een t of d schrijft (door gebruik te maken van de verlengingsregel of 't kofschip).
- Bekijk de werkwoorden. Laat de leerlingen de woorden lezen en aangeven wat de overeenkomsten en verschillen zijn tussen de persoonsvorm en het voltooid deelwoord.
- Wijs de spellingcategorie op de poster aan.
- Doe de oefening(en) op het digibord.
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.

10

Verwerking

Opdrachten zijn gelijk voor het leerwerkschrift en het leerwerkschrift Maat.

Opdracht 2 De leerlingen vullen vijf werkwoordvormen in en zetten de jij/hij/zij-vorm tegenwoordige tijd en het voltooid deelwoord erachter.

Opdracht 3 Een leerling leest een zin en herhaalt de persoonsvorm. De andere leerling vult de persoonsvorm in. Ze oefenen auditief de schrijfwijze van de werkwoorden uit het woordpakket.

Opdracht 4 De leerlingen passen de werkwoorden toe in een betekenisvolle context door vijf zinnen te maken in de jij/hij/zij-vorm tegenwoordige tijd.

5

Reflectie

- Doe de reflectieoefening(en) op het digibord. Laat de leerlingen uitleggen waarom de persoonsvorm en het voltooid deelwoord van werkwoorden met ge, be, ver, her en ont hetzelfde kunnen klinken/worden geschreven.

Extra instructie / differentiatie

Preteaching

Noem de werkwoorden *passen*, *leven* en *bijten*. Vraag de leerlingen zinnen te maken met het voltooid deelwoord. Hoe zie je dat dit voltooid deelwoorden zijn? (Ze beginnen met ge.) Vraag ook wanneer de laatste letter t of d is. Vertel dat je bij voltooid deelwoorden van gevaarlijke werkwoorden dezelfde regels gebruikt, bijvoorbeeld: betekenen, vertellen, herhalen gebruiken en gebeuren. Maak zinnen met de jij/hij/zij-vorm tegenwoordige tijd en het voltooid deelwoord door elkaar. Laat de leerlingen hun hand opsteken als het een zin is met een voltooid deelwoord. Vraag hoe je een zin met een voltooid deelwoord herkent. Wat valt de leerlingen op bij de zinnen? (De werkwoorden klinken hetzelfde.) Geef aan dat je de werkwoorden niet altijd hetzelfde schrijft.

Instructie

Leerwerkschrift Maat en Dyslexie

Vraag de leerlingen eerst naar de ik-vorm van de werkwoorden. Wat krijgt de persoonsvorm (jij-, hij/zij- en het-vorm) in de tegenwoordige tijd? Altijd een t! Wijs op: hij werkt – hij verwerkt. Vraag hoe je bij het vormen van het voltooid deelwoord erachter kunt komen of het woord op een t of d eindigt. (door gebruik te maken van de verlengingsregel of 't kofschip)

NT2

Bespreek de werkwoorden *geschieden* en *herleiden* met de volgende zinnen.

Het kwaad is geschied. Het ongeluk is toch gebeurd. Heb jij de breuk herleid? Heb jij de breuk ($\frac{2}{4} = \frac{1}{2}$) kleiner gemaakt?

Kijk ook naar de andere werkwoorden en laat de leerlingen deze gebruiken in een zin en vertellen wat ze betekenen.

Opdracht 3

Dyslexie

Vorm tweetallen met één spellingsterke leerling. De spellingsterke leerling leest eerst de zinnen voor.

Compactroute

Opdracht 4.

Combinatiegroep

Startopdracht combinatiegroep

De leerlingen schrijven werkwoorden op die beginnen met ge, be, ver, her en ont.

Afsluitopdracht combinatiegroep

De leerlingen schrijven van de werkwoorden van de startopdracht de hij-vorm tegenwoordige tijd op.

Wp13 Les 2 Werkwoordspelling

Lesdoel

- De leerling oefent de persoonsvorm en het voltooid deelwoord van de gevaarlijke werkwoorden met ge, be, ver, her en ont.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 13.
- Zet les 2 klaar op het digibord.
- Preteaching:* zie de aanwijzingen bij Extra instructie.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat

Woordpakket 13

Les 2

Werkwoordspelling

• Ik oefen de **persoonsvorm** en het **voltooid deelwoord** van de gevaarlijke werkwoorden met **ge, be, ver, her en ont**.

Schrijfaanwijzing

Werkwoorden met **ge, be, ver, her en ont** zijn gevaarlijk: de persoonsvorm en het voltooid deelwoord klinken vaak hetzelfde, maar je schrijft ze niet altijd hetzelfde:
ij(hi)zj verbrandt een brief – *ij(hi)zj* heeft/ heeft een brief *verbrand*.
ij(hi)zj *verft* een mop – *ij(hi)zj* heeft/ heeft een mop *verft*.
 Gebruik voor het schrijven van vervoegingen de regels die je al kent:
 ij(hi)zj-vorm + t
 voltooid deelwoord = (geen ge) ik-vorm + tid (t kofschip).

2 Vul het schema helemaal in.
Kijk goed wat er boven de rijtjes staat.

woordenboekvorm	pv ij(hi)zj-vorm tt	voltooid deelwoord
gebeuren	het <i>gebeurt</i>	Het is <i>gebeurd</i>
verdiene	hij <i>verdiene</i>	Hij heeft <i>verdiend</i>
herkennen	zij <i>herkent</i>	hem Zij heeft hem <i>herkend</i>
beloven	ij <i>beloof</i>	iets Jij hebt iets <i>verloofd</i>
ontwinnen	je vader <i>ontwint</i>	iets Je vader is iets <i>ontwond</i>

3 Maak zinnen.
De werkwoorden klinken hetzelfde.
Maak een zin met elke werkwoordsvorm.

rusten – rustten
antwoorden – antwoorden
betekent – betekend
herhaalt – herhaald

Moeders antwoorden mogelijk

1 Vul de ij(hi)zj-vorm tegenwoordige tijd en het voltooid deelwoord in.

woordenboekvorm	tt ij(hi)zj-vorm	tt ev en volt dw
ontkennen	<i>ontkent</i>	1 Die dief <i>ontkent</i> dat hij gestolen heeft. Hij heeft dat <i>ontkend</i>
ontvoeren	<i>ontvoert</i>	2 In de serie <i>ontvoert</i> Tes haar zusje. Zij heeft haar zusje <i>ontvoerd</i>
betekenen	<i>betekent</i>	3 Dat picto <i>betekent</i> dat de opdracht in je schrift moet. Dat heeft het picto <i>betekend</i>
geloven	<i>gelooft</i>	4 Mijn kleine broertje <i>gelooft</i> in Sinterklaas. Ik heb nooit in Sinterklaas <i>geloofd</i>
herleiden	<i>herleidt</i>	5 Erwin vereenvoudigt die breuken en <i>herleidt</i> ze dus. Hij heeft ze <i>herleid</i>
geschieden	<i>geschiedt</i>	6 Wij blijven bij elkaar, wat er ook <i>geschiedt</i> . Het is <i>geschied</i>

8

LEERWERKSCHRIFT blz. 8 – 9

Woordpakket 13

Les 2

Werkwoordspelling

• Ik oefen de **persoonsvorm** en het **voltooid deelwoord** van de gevaarlijke werkwoorden met **ge, be, ver, her en ont**.

Schrijfaanwijzing

Werkwoorden met **ge, be, ver, her en ont** zijn gevaarlijk: de persoonsvorm en het voltooid deelwoord klinken vaak hetzelfde, maar je schrijft ze niet altijd hetzelfde:
ij(hi)zj verbrandt een brief – *ij(hi)zj* heeft/ heeft een brief *verbrand*.
ij(hi)zj *verft* een mop – *ij(hi)zj* heeft/ heeft een mop *verft*.
 Gebruik voor het schrijven van vervoegingen de regels die je al kent:
 ij(hi)zj-vorm + t
 voltooid deelwoord = (geen ge) ik-vorm + tid (t kofschip).

3 Wat staat er onder de vlek?

1 Maak elke zin in je hoofd eerst vragend. De persoonsvorm komt voorop te staan.
 2 Vul in kolom 2 een p in als het een persoonsvorm is of een w als het een voltooid deelwoord is.
 3 Vul in kolom 3 het woord met t of d in. Kijk naar het voorbeeld.

Let op: pv tt ij(hi)zj-vorm = ik-vorm + t volt dw = (geen ge-erbij) ik-vorm + d als het werkwoord niet bij t kofschip hoort!

	persoonsvorm of voltooid deelwoord	
Zij herinner zich alles.	p.....	<i>herinnert</i>
De schurk was zelf ontvoer.	v.....	<i>ontvoerd</i>
Helaas gedoog de baas dit.	p.....	<i>gedoogt</i>
De baron werd door de barones ontfert.	v.....	<i>ontferd</i>
Dat heeft veel voor mij beteken.	v.....	<i>betekend</i>
Straks herhaalt juf de uitleg.	p.....	<i>herhaalt</i>

2 Vul de goede werkwoordsvorm in de zin in.
hij-vorm = ik-vorm + t

kies	zinnen
herkent / herkend	1 De hond van de bure <i>herkent</i> mij aan mijn stem.
ontwent / ontwend	2 Tes was het lange reizen <i>ontwend</i>
herleidt / herleid	3 Erwin <i>herleidt</i> de breuken goed.
geschiedt / geschied	4 Het kwaad is <i>geschied</i>

8

9

LEERWERKSCHRIFT MAAT blz. 8 – 9

Lesinhoud

5

Introductie

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Noem de werkwoorden *herleiden*, *bewaren*, *geloven*, *verhuizen* en *ontkennen*. Geef beurten. De leerling gebruikt het werkwoord in de *hij*-vorm in een zin. Laat vervolgens het woord door een andere leerling als voltooid deelwoord in een zin gebruiken.
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen.

Instructie

- Kijk samen naar de korte schrijfaanwijzing in de leerwerkschriften en bespreek deze met de leerlingen.
- Doe de oefening(en).
- Bekijk en/of noteer van enkele werkwoorden de persoonsvorm en het voltooid deelwoord op het digibord. Bespreek de overeenkomsten en verschillen tussen persoonsvorm en voltooid deelwoord van de werkwoorden.
- Geef aan dat de persoonsvorm en het voltooid deelwoord vaak hetzelfde klinken, maar niet altijd hetzelfde worden geschreven.
- Vraag of de leerlingen een voorbeeld kunnen geven van een persoonsvorm en voltooid deelwoord die hetzelfde klinken en hetzelfde worden geschreven. (Hij ontmoet Ali op het station. – Hij heeft Ali ontmoet op het station. / Ik bevrijd jou bij tikkertje. – Ik heb je bevrijd bij tikkertje.)
- Vraag of ze een voorbeeld kunnen geven van een persoonsvorm en voltooid deelwoord die hetzelfde klinken en niet hetzelfde worden geschreven. (Hij herhaalt zijn naam. – Hij heeft zijn naam herhaald. / Zij belooft dat ze komt. – Ze heeft beloofd dat ze komt.)
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.

15

Verwerking

Opdracht 1 De leerlingen maken de tabel compleet en vullen in zinnen de goede werkwoordsvorm in. Ze oefenen de schrijfwijze van de *jij/hij/zij*-vorm tegenwoordige tijd en het voltooid deelwoord.

Maat De leerlingen vullen een tabel in met werkwoorden. Ze oefenen de schrijfwijze van de persoonsvorm tegenwoordige tijd enkelvoud (*ik*-vorm en *jij/hij/zij*-vorm) en het voltooid deelwoord.

Opdracht 2 De leerlingen vullen een schema in met werkwoorden. Ze leren het verschil te zien tussen de schrijfwijze van de persoonsvorm tegenwoordige tijd enkelvoud en het voltooid deelwoord.

Maat De leerlingen kiezen in zinnen de goede werkwoordsvorm. Ze oefenen de schrijfwijze van de *jij/hij/zij*-vorm tegenwoordige tijd en het voltooid deelwoord.

Opdracht 3 De leerlingen maken zinnen met de gegeven werkwoordsvormen. Ze gebruiken de woordpakketwoorden op een creatieve manier.

Maat De leerlingen bedenken wat er onder de vlek staat, geven aan of het een persoonsvorm of een voltooid deelwoord is en vullen de werkwoordsvorm in.

5

Reflectie

- Doe de reflectieoefening(en) op het digibord. Laat de leerlingen vertellen hoe je het verschil kunt zien tussen het voltooid deelwoord en de persoonsvorm tegenwoordige tijd enkelvoud bij werkwoorden die beginnen met *ge*, *be*, *ver*, *her* en *ont*.
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Extra instructie / differentiatie

Preteaching

Oefen met de leerlingen de *jij/hij/zij*-vorm tegenwoordige tijd en het voltooid deelwoord van werkwoorden die beginnen met *ge*, *be*, *ver*, *her* en *ont*. Gebruik de werkwoorden *gebeuren*, *beslissen*, *verrassen*, *hervatten*, *ontwennen*, *ontvoeren*. Laat ze vertellen wat de laatste klank van de stam is. Herhaal de stappen van 't kofschip.

Met enkele werkwoorden (*verrassen*, *beslissen*, *hervatten*) maken de leerlingen twee zinnen. De eerste zin met de *jij/hij/zij*-vorm tegenwoordige tijd en de tweede met het voltooid deelwoord. Is er verschil? (nee) Waarom is het werkwoord in de tweede zin dan toch een voltooid deelwoord? (Dat zie je aan het werkwoord dat erbij staat: *hij heeft verrast*, *hij heeft beslist*, *hij heeft hervat*.)

Instructie

Spellingsterk

Laat deze leerlingen klassikaal het verschil verwoorden tussen persoonsvorm enkelvoud en voltooid deelwoord.

Opdracht 1

NT2

Herhaal nog eens de twee werkwoorden *geschieden* en *herleiden* in zinnen (zie les 1).

Compactroute

Opdracht 2 en 3.

Wp13 Les 3 Werkwoordspelling

Lesdoel

- De leerling oefent de woorden uit les 1 en bedenkt zelf de persoonsvorm en het voltooid deelwoord van nieuwe werkwoorden met ge, be, ver, her en ont.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 13.
- Zet les 3 klaar op het digibord.
- Preteaching:* zie de aanwijzingen bij Extra instructie.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat

Woordpakket 13
Les 3

Werkwoordspelling

- Ik oefen de **persoonsvorm** en het **voltooid deelwoord** van de gevaarlijke werkwoorden met **ge, be, ver, her en ont**.
- Ik bedenkt zelf de **persoonsvorm** en het **voltooid deelwoord** van nieuwe werkwoorden met **ge, be, ver, her en ont**.

1 Vul de **persoonsvorm** tegenwoordige tijd of het **voltooid deelwoord** in.

Lotte op zolder
Lotte sientert verveld over de zolder.

gebeuren	Beneden <u>gebeurt</u> van alles.	Er is van alles <u>gebeurd</u> .
verhuizen	Ze <u>verhuist</u> morgen met haar ouders naar een andere stad.	Ze is al drie keer <u>verhuisd</u> .
bewijden	Terwijl ze de bange kat <u>beijdt</u> onder een stapel dozen, zegt ze:	'Zo, jij bent <u>beijd</u> .'
bewaren	Wat een hoop spullen <u>bewaart</u> mam toch.	Waarom wordt altijd alles <u>bewaard</u> ?
ontkennen	Mam <u>ontkent</u> dat dat zo is.	Zij heeft wel vaker iets <u>ontkend</u> .
herkennen	Lotte kijkt in een doos. Oh, een fotoalbum! Ze bladert wat maar <u>herkent</u> niet iedereen op de foto.	Alleen oma. Die heeft ze wel <u>herkend</u> .
herinneren	Sommige foto's <u>herinnert</u> ze zich nog wel een beetje.	
herhalen	'Lotte, waar zit je? Lotte, waar ben je?' <u>herhaalt</u> haar moeder.	Ze heeft het nauwelijks <u>herhaald</u> of Lotte roept.
vertellen	'Ja, ik kom!' Beneden <u>vertelt</u> ze haar moeder over het album.	Na een halfuur heeft ze alles <u>verteld</u> .

2 Bedenk nieuwe gevaarlijke werkwoorden.

1 Bedenk werkwoorden die beginnen met **ge, be, ver, her en ont**. Vul in elk rijtje minstens één werkwoord in.

ge	be	ver	her	ont
gebruiken	bejken	verkezen	herlezen	ontzien
gedragen	berichten	verlamen	herlezen	ontmoedigen
gevoelen	behalen	verspreiden	herdenken	ontbranden

2 Kies drie werkwoorden. Maak met elk werkwoord twee zinnen. In zin 1 is het werkwoord de persoonsvorm tegenwoordige tijd, jiihij/zij-vorm. In zin 2 is het een voltooid deelwoord.

Moeders antwoorden mogelijk.

3 Zet er een goed stukje (**ge, be, ver, her of ont**) voor en maak een woordenboekvorm.

1 Voor elk woord kunnen ten minste twee stukjes. Vul zo veel mogelijk woordenboekvormen in. Let op: **ge** staan en **ge** bouwen zijn bijvoorbeeld niet goed.

-halen	<u>behalen</u>	<u>verhalen</u>	<u>herhalen</u>	<u>onthalen</u>
-kennen	<u>bekennen</u>	<u>verkennen</u>	<u>herkennen</u>	<u>ontkennen</u>
-staan	<u>bestaan</u>	<u>verstaan</u>	<u>ontstaan</u>	
-denken	<u>gedenken</u>	<u>bedenken</u>	<u>verdenken</u>	<u>herdenken</u>
-leiden	<u>geleiden</u>	<u>verleiden</u>	<u>herleiden</u>	
-bouwen	<u>bebouwen</u>	<u>verbouwen</u>	<u>herbouwen</u>	
-houden	<u>behouden</u>	<u>verhouden</u>	<u>onthouden</u>	

2 Bij welke werkwoorden schrijf je de persoonsvorm tegenwoordige tijd, jiihij/zij-vorm en het voltooid deelwoord verschillend? Vul de woordenboekvorm in.

de woordenboekvormen die eindigen op -leven, -halen, -kennen, -leiden en -houden

LEERWERKSCHRIFT blz. 10 – 11

Woordpakket 13
Les 3

Werkwoordspelling

- Ik oefen de **persoonsvorm** en het **voltooid deelwoord** van de gevaarlijke werkwoorden met **ge, be, ver, her en ont**.
- Ik bedenkt zelf de **persoonsvorm** en het **voltooid deelwoord** van nieuwe werkwoorden met **ge, be, ver, her en ont**.

1 Is het de **persoonsvorm** of het **voltooid deelwoord**? Maak de zin vragend: de persoonsvorm komt voorop te staan. Voltooid deelwoord: er staat een persoonsvorm van hebben, zijn of worden in de zin.

Lotte op zolder

verhuizen 1 Lotte is verhuisd naar een andere stad.

gebeuren 2 Nu gebeurt er van alles op zolder in haar nieuwe huis.

bewijden 3 Zo heeft Lotte net haar kat beijdt. Die zat klem tussen de dozen.

bewaren 4 De zolder staat vol. Mama bewaart te veel, zegt papa.

ontkennen 5 Maar mama ontkent dat natuurlijk.

herkennen 6 In een oud fotoalbum heeft Lotte haar oma herkend.

herinneren 7 Oma leeft niet meer, maar Lotte herinnert zich oma nog wel.

geloven 8 Dan hoort Lotte iets. Ze gelooft dat mama haar roept.

vertellen 9 Beneden vertelt ze over de kat en het album.

2 Bedenk nieuwe gevaarlijke werkwoorden.

1 Bedenk werkwoorden die beginnen met **ge, be, ver, her en ont**.

2 Vul per woordstukje twee werkwoorden in die met dat woordstukje beginnen. Je mag in een (digitaal) woordenboek zoeken.

gebruiken	bejken	verkezen	herlezen	ontzien
gedragen	berichten	verlamen	herlezen	ontmoedigen

LEERWERKSCHRIFT MAAT blz. 10 – 11

Lesinhoud

5

Introductie

- Vraag de leerlingen naar nieuwe werkwoorden met ge, be, ver, her en ont. Bespreek waar je deze werkwoorden zou kunnen vinden. (in een digitaal woordenboek) Noteer enkele werkwoorden op het digibord. Schrijf de persoonsvorm en het voltooid deelwoord op het bord.
- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen.

Instructie

- Doe de oefening(en).
- Herhaal waar je op moet letten bij het schrijven van de persoonsvorm in de tegenwoordige tijd van werkwoorden met ge, be, ver, her en ont. Leg uit dat je goed moet weten of het bij deze werkwoorden om een persoonsvorm of voltooid deelwoord gaat. Omdat er geen ge voor het voltooid deelwoord komt, klinken persoonsvorm en voltooid deelwoord hetzelfde, maar je schrijft ze vaak anders.
- Vraag de leerlingen voorbeelden te geven van nieuwe werkwoorden in twee zinnen. In de eerste zin gebruiken ze de persoonsvorm, in de tweede zin het voltooid deelwoord.
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.

15

Verwerking

Opdracht 1 De leerlingen vullen van de werkwoorden de persoonsvorm en het voltooid deelwoord in zinnen in. Ze oefenen het gebruik van de woordpakketwoorden in een context.

Maat De leerlingen maken in hun hoofd de zinnen vragend om te bepalen of de persoonsvorm of het voltooid deelwoord ontbreekt en vullen die werkwoordsvorm in. Ze oefenen het gebruik van de woordpakketwoorden in een context.

Opdracht 2 De leerlingen bedenken tien nieuwe werkwoorden en zetten die in het goede rijtje. Ze breiden hun woordenschat uit.

Maat De leerlingen maken tien nieuwe werkwoorden. Het eerste woordstukje staat er al. Op deze manier breiden ze hun woordenschat uit.

Opdracht 3 De leerlingen maken nog meer werkwoorden door het plaatsen van ge, be, ver, her en ont. Hiermee breiden ze hun woordenschat uit.

5

Reflectie

- Doe de reflectieoefening(en) op het digibord.
- Laat de leerlingen verwoorden wat ze geleerd hebben.
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Transfer

Waarom is goed spellen belangrijk?

Schrijf het volgende op het (digi)bord:

- Wat gebeurt er als je niet goed kunt spellen en veel fouten maakt, in een ...
 - 1 sollicitatiebrief?
 - 2 liefdesbrief?
 - 3 brieven en e-mails die je voor je werk moet schrijven (baan op de administratie)?
 - 4 werkstuk dat je moet maken op de middelbare school?

Laat leerlingen in groepjes praten over deze vragen. Bespreek klassikaal na. Ga in op de spellingchecker van tekstprogramma's. Welke fouten haal je er met zo'n spellingcheck niet uit? (de homofonen = woorden die hetzelfde klinken maar verschillend geschreven worden; de werkwoordspelling) Sluit af met een grapje. Schrijf op: *Hei zijn niet goed en zei zijn ook niet lekker*. Vraag of de spellingchecker hier een fout in zou ontdekken. (Nee!)

Extra instructie / differentiatie

Preteaching

De leerlingen schrijven ge, be, ver, her en ont onder elkaar. Noem één voor één de volgende woorden: werken, dekken, leven. Vraag welk woordstukje ervoor kan. Vraag wat de jij/hij/zij-vorm tegenwoordige tijd en het voltooid deelwoord van deze werkwoorden is. De leerlingen schrijven de woordenboekvorm, de persoonsvorm en het voltooid deelwoord op. Vraag wat de laatste letter van de persoonsvorm is. (de t, want jij/hij/zij-vorm = ik-vorm + t) Vraag hoe je erachter kunt komen of je het voltooid deelwoord met t of d schrijft. (Door het woord langer te maken of de regels van 't kofschip te gebruiken.)

Instructie

NT2

Geef aan dat de betekenis van de werkwoorden verandert als je er een ander stukje voor zet. Laat de nieuwe werkwoorden die de leerlingen niet kennen opzoeken in het (digitale) woordenboek.

Opdracht 1

Dyslexie

Vorm tweetallen. Een spellingsterke leerling leest de zinnen voor.

Leerwerkschrift Maat

Laat eerst de ik-vorm opschrijven. Wat komt er in de tegenwoordige tijd bij de jij/hij/zij-vorm altijd achter? (jij/hij/zij-vorm = ik-vorm + t)

Coöperatieve werkvorm

Opdracht 1

De leerlingen lezen samen eerst het rijtje werkwoorden. Leerling 1 leest de eerste zinnen voor, maar stopt even om leerling 2 de goede werkwoordsvorm te laten zeggen. Ze wisselen steeds van rol. Dan maken ze ieder de opdracht, ruilen van leerwerkschrift en kijken elkaars werk na.

Compactroute

Opdracht 2 en 3.

Wp13 Les 4 Werkwoordspelling

Lesdoelen

- De leerling kan de persoonsvorm en het voltooid deelwoord van de gevaarlijke werkwoorden met ge, be, ver, her en ont goed schrijven.
- De leerling kan de woorden uit blok 2 nog goed schrijven.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 5, 6, 7 en 8.
- Zet les 4 klaar op het digibord.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat
- groeischrift of scoreblad Spelling

pit
stop

Woordpakket 13

Les 4

Dit kan ik nog

- Ik herhaal woorden uit blok 2.

Dit kan ik nu

- Ik kan de **persoonsvorm** en het **voltooid deelwoord** van de gewone werkwoorden met **ge**, **be**, **wie** en **en** nu goed schrijven.
- Ik kan woorden uit blok 2 nog goed schrijven.

Dit kan ik nog

1 Maak de puzzel.

Vul de goede vorm van het werkwoord in.

- 1 De jii-vm verleden tijd van planten.
- 2 De hij-vm tegenwoordige tijd van strijden.
- 3 De julle-vm verleden tijd van vermoeden.
- 4 De ik-vm verleden tijd van schieten.
- 5 De wij-vm verleden tijd van crossen.
- 6 De zij-vm verleden tijd (ev) van aanwijzen.
- 7 De zij-vm tegenwoordige tijd (ev) van hoesten.
- 8 De wij-vm verleden tijd van blazen.
- 9 De jii-vm verleden tijd van melden.

Wat lees je van boven naar beneden in de gekleurde vakjes? Wat een prostatie!

2 Hoe schrijf je het woord?

Lees de zinnen. Vul het hele woord in.

- 1 De c... zat achter het raam. chouffeur
- 2 Naast hem zat Tess aan een lekkere reep pure c... te knabbelen. chocola
- 3 De wikkels gooide Tess netjes in twee p... langs de weg. prullenbakken
- 4 Tussen de middag nam ze een l... in een restaurant. lunch
- 5 Aan het eind van de dag reden ze terug naar het a... van Tess. appartement

12

3 Maak zinnen.
Bedenk bij elk plaatje een zin met het woord in het meervoud.

	1 <u>monniken</u> _____ _____ _____
	2 <u>haviken</u> _____ _____ _____
	3 <u>perziken</u> _____ _____ _____
	4 <u>leeuweriken</u> _____ _____ _____

Dit kan ik nu

Zo schrijf ik het goed

l ?

✓ x

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Woorden uit blok 2

l ?

✓ x

1

2

3

4

5

14

LEERWERKSCRIFT blz. 12 – 13 – 14

pit
stop

Woordpakket 13

Les 4

Dit kan ik nog

- Ik herhaal woorden uit blok 2.

Dit kan ik nu

- Ik kan de **persoonvorm** en het **voltooid deelwoord** van de gewone werkwoorden met **ge**, **be**, **wie** en **om** nu goed schrijven.
- Ik kan woorden uit blok 2 nog goed schrijven.

Dit kan ik nog

1 Maak de puzzel.

Vul de goede vorm van het werkwoord in.

- 1 De jii-vm verleden tijd van planten.
- 2 De hij-vm tegenwoordige tijd van strijden.
- 3 De julle-vm verleden tijd van vermoeden.
- 4 De ik-vm verleden tijd van schieten.
- 5 De wij-vm verleden tijd van crossen.
- 6 De zij-vm verleden tijd (ev) van aanwijzen.
- 7 De zij-vm tegenwoordige tijd (ev) van hoesten.
- 8 De wij-vm verleden tijd van blazen.
- 9 De jii-vm verleden tijd van melden.

Wat lees je van boven naar beneden in de gekleurde vakjes? Wat een prostatie!

2 Schrijf het woord in de goede zin.

- 1 Lees de zinnen. Kijk welk woord ingevuld moet worden.
- 2 Kijk goed naar de woorden. Onthoud hoe je ze schrijft.
- 3 Leg een blaadje over de woorden en vul de woorden in. Niet spieken!
- 4 Kijk zelf na.

Kies uit: prullenbakken | capuchon | chaffeur | appartement | choccolade | dennenbomen | lunch

1. Naast hem zat Tess een reep choccolade te eten.

2. De papieren goede Tess in de prullenbakken langs de weg.

12

4	Tess droeg een jas met een <u>capuchon</u> .
5	Ze reden door een bos met veel groene <u>dorrenbomen</u> .
6	Om één uur gingen ze voor de <u>lunch</u> naar een restaurant.
7	Daarna reden ze terug naar hun <u>appartement</u> .

3

Vul het meervoud in.

	twee <u>mannen</u>
één muis	
	twee <u>haken</u>
één haak	
	vier <u>perziken</u>
één perzik	
	twee <u>leeuwen</u>
één leeuw	

Dit kan ik nu

Zo schrijf ik het goed

l ?

✓ x

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Woorden uit blok 2

l ?

✓ x

1

2

3

4

5

14

LEERWERKSCRIFT MAAT blz. 12 – 13 – 14

Lesinhoud

5

Introductie Dit kan ik nog

- Ga naar het digibord en lees het elfje voor.
- Kijk samen naar de woorden waarvan de letters ontbreken. Geef beurten en laat de leerling de ontbrekende letters invullen.
- Bespreek kort de leerdoelen met de leerlingen.

Instructie Dit kan ik nog

- Noem 't kofschip en laat de leerlingen uitleggen wat ze daarmee doen als ze de verleden tijd van zwakke werkwoorden maken. Herinner de leerlingen eraan dat werkwoorden waarvan de klank van de stam eindigt op ch ook bij 't kofschip horen.
- Doe de oefening(en). Bespreek per antwoord wat het spellingsprobleem is.
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.

5

Verwerking Dit kan ik nog

Opdracht 1 De werkwoordspelling wordt herhaald en geconsolideerd door de goede werkwoordsvormen in de puzzel in te vullen.

Opdracht 2 De leerlingen vullen de ontbrekende woorden in de zinnen in. Zo herhalen en consolideren ze in een betekenisvolle context woorden uit de woordpakketten 6 en 8.

Maat Vergelijkbaar met Basis, maar de leerlingen kiezen uit de gegeven woorden.

Opdracht 3 De leerlingen passen woorden uit woordpakket 7 toe in zinnen.

Maat De leerlingen vullen het meervoud van de woorden in.

10

Dictee

- Neem het dictee af.
- Aanwijzingen voor de afname van het dictee staan in de Handleiding Algemeen.

5

Reflectie

- Bespreek kort opdracht 1 en vraag welk woord van boven naar beneden af te lezen staat. (prestatie)
- De leerlingen vullen in het groeischijf of op het scoreblad Spelling in hoeveel woorden ze goed hadden.
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Extra instructie / differentiatie

Opdracht 2

Spellingsterk

Laat de leerlingen de tekst in de tegenwoordige tijd zetten. Welke sterke werkwoorden stonden er in de tekst? De leerlingen schrijven de sterke werkwoorden op. Daaronder zetten ze de ik-vorm in de tegenwoordige tijd en de ik-vorm in de verleden tijd.

Dyslexie

De dyslectische leerlingen werken in tweetallen samen met een spellingsterke leerling. De spellingsterke leerling leest de tekst voor. De dyslectische leerling noemt het woord, samen vullen ze de woorden in.

Compactroute

Alle opdrachten.

Woorddictee

Dit kan ik nu

Schrijf de persoonsvorm tegenwoordige tijd of het voltooid deelwoord op.

- 1 beloven - Hij ... (**belooft**) mij een mailtje te sturen.
- 2 bevrijden - De brandweer ... (**bevrijdt**) de kat uit de boom.
- 3 herkennen - Tes ... (**herkent**) zichzelf niet op de foto.
- 4 gedogen - De politieagent ... (**gedoogt**) het brutale gedrag van de man.
- 5 verbranden - Hij heeft zijn vingers aan de hete pan ... (**verbrand**).
- 6 bewaren - Wie ... (**bewaart**) er nu nog foto's in een album?
- 7 ontkennen - Jurre ... (**ontkent**) dat hij het heeft gedaan.
- 8 herhalen - De meester heeft de werkwoorden uit blok twee ... (**herhaald**).

9 geschieden - Het kwaad ... (**geschiedt**), hij valt over de steen.

10 ontvoeren - De boef heeft het oude vrouwtje ... (**ontvoerd**).

Dit kan ik nog

Woorden uit blok 2

- 1 Caroline vindt **perziken** erg lekker.
 - 2 Hij moest wel uitkijken voor zijn **ruggenwervel**.
 - 3 Anders moet een **chirurg** hem nog gaan opereren.
- Schrijf de verleden tijd van het werkwoord op.*
- 4 voorlichten - Mijn moeder ... (**lichtte**) hem ... (**voor**) hoe hij moest tillen.
 - 5 fotograferen - Wij ... (**fotografeerden**) het olifantje.

Wp14 Les 1 Woorden met 's

Lesdoel

- De leerling leert meer woorden schrijven die beginnen met of eindigen op 's.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 14.
- Zet les 1 klaar op het digibord.
- Combinatiegroep: print de start- en afsluitopdracht bij deze les.
- Preteaching*: zie de aanwijzingen bij Extra instructie.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat
- combinatiegroep: printblad Start- en afsluitopdracht

Woordpakket 14

Les 1

Woorden met 's
• Ik leer meer woorden schrijven die beginnen met of eindigen op 's.

Onthoudwoorden/Regelwoorden

o ochtends	de lolly's	Al's	de alibi's
o middags	de baby's	Remco's	de iglo's
o woensdags	de party's	Manu's	de keuzemenu's
o zondags	de hobby's	Senna's	de programma's
o winters	de intercity's	Jordy's	de voorpagina's

Kijk goed.
Onthoud hoe je het moet schrijven.

1. Luister naar het woord in je hoofd.
2. Soms hoor je een /s/ aan het begin van een woord die niet bij het woord hoort. Schrijf dan altijd 's (apostroef).
De apostroef staat op de plek waar één of meer letters van het woord zijn weggelaten. bijvoorbeeld: des maandags → 's maandags (elke maandag).
Bedenk of je het woord schrijft met 's (apostroef). Dat kun je niet horen, dat moet je onthouden.
3. Schrijf het woord op.
4. Lees nog een keer na of je het woord goed geschreven hebt.
5. Maak een foto van het woord in je hoofd.

Let op!
Naa die 's komt altijd een spatie.
De 's schrijf je nooit met een hoofdletter.
's Middags drinken we thee.

Pas de regel toe.

1. Luister naar het woord in je hoofd.
2. Is het woord meervoud en hoor je aan het eind /s/? Let dan op! Als het woord in het enkelvoud eindigt op a, i, o, u, of y, plak je de 's niet aan het woord vast. Anders lees je het verkeerd. Je schrijft 's (apostroef): programma's, alibi's, iglo's, keuzemenu's, baby's.
3. Lees nog een keer na of je het woord goed geschreven hebt.

Let op!
Ook bij het aangeven dat iets van iemand is, gebruik je deze regel.
Al's jas Jordy's vader

Bekijk samen het woordpakket en de schrijfaanwijzing.

2. Luister goed en vul de woorden in.

Meerdere antwoorden mogelijk.

1. Vul allebei uit elk rijtje van het woordpakket twee woorden in.
2. Zorg dat je klagenoot ze niet ziet.
3. Zorg dat je het woordpakket niet ziet.
4. Leerling 1: zeg jouw eerste woord.
5. Leerling 2: vul het woord in.
6. Ruil om en doe hetzelfde.
7. Doe dit met alle gekozen woorden.
8. Kijk samen na en verbeter.

1
2
3
4
5
6
7
8

3. Maak zinnen met de woorden van de plaatjes.

Meerdere antwoorden mogelijk.

1. Zorg allebei dat je het woordpakket niet ziet.
2. Leerling 1: zeg het woord van het eerste plaatje in het meervoud.
3. Leerling 2: bedenk een zin met dat woord in het meervoud.
4. Vul allebei de zin in.
5. Ruil om en doe hetzelfde.
6. Ga door tot jullie alle woorden bij de plaatjes hebben gehad.
7. Kijk samen na en verbeter.

4. Vul ten minste vier voornamen in die eindigen op a, i, o, u of y.

1. Gebruik de naam om aan te geven dat iets van iemand is.
2. Zet er een zelfstandig naamwoord achter.

Voorbeeld: Yuri's schrift

Meerdere antwoorden mogelijk.

1
2
3
4

LEERWERKSCHRIFT blz. 18 – 19 – 20

Woordpakket 14

Les 1

Woorden met 's
• Ik leer meer woorden schrijven die beginnen met of eindigen op 's.

Onthoudwoorden/Regelwoorden

o ochtends	de lolly's	Al's	de alibi's
o middags	de baby's	Remco's	de iglo's
o woensdags	de party's	Manu's	de keuzemenu's
o zondags	de hobby's	Senna's	de programma's
o winters	de intercity's	Jordy's	de voorpagina's

Kijk goed.
Onthoud hoe je het moet schrijven.

1. Luister naar het woord in je hoofd.
2. Soms hoor je een /s/ aan het begin van een woord die niet bij het woord hoort. Schrijf dan altijd 's (apostroef).
De apostroef staat op de plek waar één of meer letters van het woord zijn weggelaten. bijvoorbeeld: des maandags → 's maandags (elke maandag).
Bedenk of je het woord schrijft met 's (apostroef). Dat kun je niet horen, dat moet je onthouden.
3. Schrijf het woord op.
4. Lees nog een keer na of je het woord goed geschreven hebt.
5. Maak een foto van het woord in je hoofd.

Let op!
Naa die 's komt altijd een spatie.
De 's schrijf je nooit met een hoofdletter.
's Middags drinken we thee.

Pas de regel toe.

1. Luister naar het woord in je hoofd.
2. Is het woord meervoud en hoor je aan het eind /s/? Let dan op! Als het woord in het enkelvoud eindigt op a, i, o, u, of y, plak je de 's niet aan het woord vast. Anders lees je het verkeerd. Je schrijft 's (apostroef): programma's, alibi's, iglo's, keuzemenu's, baby's.
3. Lees nog een keer na of je het woord goed geschreven hebt.

Let op!
Ook bij het aangeven dat iets van iemand is, gebruik je deze regel.
Al's jas Jordy's vader

Bekijk samen het woordpakket en de schrijfaanwijzing.

2. Luister goed en vul de woorden in.

Meerdere antwoorden mogelijk.

1. Vul allebei uit elk rijtje van het woordpakket twee woorden in.
2. Zorg dat je klagenoot ze niet ziet.
3. Zorg dat je het woordpakket niet ziet.
4. Leerling 1: zeg jouw eerste woord.
5. Leerling 2: vul het woord in.
6. Ruil om en doe hetzelfde.
7. Doe dit met alle gekozen woorden.
8. Kijk samen na en verbeter.

1
2
3
4
5
6
7
8

3. Maak zinnen met de woorden van de plaatjes.

Meerdere antwoorden mogelijk.

1. Zorg allebei dat je het woordpakket niet ziet.
2. Leerling 1: zeg het woord van het eerste plaatje in het meervoud.
3. Leerling 2: bedenk een zin met dat woord in het meervoud.
4. Vul allebei de zin in.
5. Ruil om en doe hetzelfde.
6. Ga door tot jullie alle woorden bij de plaatjes hebben gehad.
7. Kijk samen na en verbeter.

4. Vul ten minste vier voornamen in die eindigen op a, i, o, u of y.

1. Gebruik de naam om aan te geven dat iets van iemand is.
2. Zet er een zelfstandig naamwoord achter.

Voorbeeld: Yuri's schrift

Meerdere antwoorden mogelijk.

1
2
3
4

LEERWERKSCHRIFT MAAT blz. 18 – 19 – 20 – 21

Lesinhoud

10

Introductie

- Zeg de zin *Dit zijn Markos fotos en autos* en vraag wat er fout gaat bij de uitspraak. (Het is niet /markos/, maar /markoos/ enzovoort.) Laat de leerlingen aangeven wat de oplossing is voor woorden waar de (bezits- of meervouds-)s niet direct aan het woord vast geplakt kan worden. (apostrof-s)
- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen.

Instructie

- Kijk samen naar de schrijfaanwijzing en laat deze voorlezen. Bespreek de voorbeelden.
- Laat de leerlingen het verschil aangeven tussen woorden die beginnen met 's (apostrof vervangt letters) en eindigen op 's (apostrof zorgt voor goede uitspraak). Bespreek de voorbeelden. Laat horen hoe de apostrof-s zorgt voor een goede uitspraak. (Het is niet /proogrammas/ maar /proogrammaas/.)
- Wijs op de hoofdletter wanneer een zin begint met apostrof-s ('s Winters). Bekijk en bespreek de Let op! onder 'onthoud'.
- Doe de eerste oefening.
- Bekijk en bespreek de Let op! onder 'regel'. Om aan te geven dat iets van iemand is, plaats je een s achter de naam: Tons tas, Maartjes jas. Bij namen die eindigen op a, o, i, u en y kan de s er niet aan vast omdat de uitspraak dan fout gaat. Bij deze namen gebruik je apostrof-s: Marko's stoel, Emma's tafel. Vraag de leerlingen hoe dit gaat bij namen die eindigen op s of op een s-klank. (Kees, Max) Achter deze namen komt alleen de apostrof: Kees' hond, Max' moeder.
- Doe de tweede oefening op het digibord.
- Doe de derde oefening op het digibord.
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.
- Wijs op de poster deze spellingcategorie aan.

10

Verwerking

Opdrachten zijn gelijk voor het leerwerkschrift en het leerwerkschrift Maat.

Opdracht 2 De leerlingen noemen een woordpakketwoord, een klasgenoot vult het woord in. De woorden uit het woordpakket worden auditief en visueel geoefend.

Opdracht 3 De leerlingen bedenken zinnen bij de afbeeldingen en vullen die in. De woordpakketwoorden worden in een betekenisvolle context geoefend.

Opdracht 4 De leerlingen bedenken voornamen die eindigen op a, o, i, u en y en zetten er een zelfstandig naamwoord achter. Ze oefenen het gebruik van de bezits-s bij namen.

5

Reflectie

- Doe de reflectieoefening(en) op het digibord.
- Laat de leerlingen het verschil aangeven tussen woorden die beginnen met 's (apostrof vervangt letters) en eindigen op 's (apostrof zorgt voor goede uitspraak).

Extra instructie / differentiatie

Preteaching

Vraag de leerlingen een zin te bedenken die begint met *middag*. Horen ze dat ze 's middags zeggen? Laat ze dat woord herhalen en schrijf 's middags op. Vertel dat de ' (apostrof) voor s staat omdat daar vroeger letters stonden: des middags. Herhaal dit met de woorden *winter* en *zondag*. Laat de leerlingen zelf de woorden opschrijven. Wijs ook op de spatie tussen 's en het woord.

Instructie

Leerwerkschrift Maat en Dyslexie

Laat de leerlingen de onthoudwoorden noemen.

Vraag bij de regelwoorden steeds naar de laatste letter van het enkelvoud. Wat is de regel als je deze woorden in het meervoud zet? Laat het begrip *apostrof* steeds gebruiken.

NT2

De leerlingen geven aan welke woorden uit het woordpakket ze niet kennen. Vraag een andere leerling daar een zin mee te maken. Gebruik zelf het woord *alibi* in de volgende zin: *De man heeft een alibi en kan het dus niet gedaan hebben*. Vraag de leerlingen naar een ander woord voor *alibi* (bewijs). De leerlingen kiezen ten slotte drie moeilijke woorden uit het woordpakket en schrijven deze met een zin op.

Opdracht 3

Spellingsterk

De leerlingen noemen vijf hobby's en maken daar een zin mee.

NT2

Bekijk samen de afbeelding van het menu. Vraag de leerlingen wat zij op hun keuzemenu's zouden zetten.

Compactroute

Opdracht 3.

Combinatiegroep

Startopdracht combinatiegroep

De leerlingen bedenken woorden die eindigen op a, i, o, u en y. Ze schrijven de woorden om de woordspinnen.

Afsluitopdracht combinatiegroep

De leerlingen maken meervoud van de woorden bij de startopdracht. De meervouden op apostrof-s schrijven ze op.

Wp14 Les 2 Woorden met 's

Lesdoel

- De leerling oefent meer woorden die beginnen met of eindigen op 's.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 14.
- Zet les 2 klaar op het digibord.
- Preteaching*: zie de aanwijzingen bij Extra instructie.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat

Woordpakket 14
Les 2

Woorden met 's
• Ik oefen meer woorden die beginnen met of eindigen op 's.

Schrijfaanwijzing
Hoor je 's' voor een woord die niet bij het woord hoort?
Schrijf dan 's (apostrof s): 's morgens, 's woensdags.
Eindigt een woord in het enkelvoud op a, i, o, u of y?
Schrijf dan in het meervoud 's (apostrof s): lolly - lolly's.

1 Zet de woorden en namen in het gedicht.
Vergeet de 's niet!

keuzemenu Heerlijke keuzemenu's .
ochtend Eet 's ochtend's als ontbijt een bak met
Manu Manu's pistache-ij's.
lolly Neem daarbij tien rode lolly's en
Jordy Jordy's koeken met anijs.
middag Drink dan 's middag's bij de lunch, een superglas
Senna van Senna's limonade.
Ali Doe daarin ijsblokken en eet daarbij van Ali's muisjes met
chocolade.

2 Zoek zeven woorden in de puzzel.
Schrijf ze op in enkelvoud en meervoud.

alibi - alibi's
hobby - hobby's
voorpagina - voorpagina's
lolly - lolly's
party - party's
baby - baby's
programma - programma's

21

3 Maak vijf zinnen met woorden met 's.
Zet de woorden in een zin. Begin de zin steeds met het woord met 's.

Kies uit: ochtend | middag | woensdag | zondag | winter

Voorbeeld: 's Avonds kijk ik altijd tv.

1 Meerdere antwoorden mogelijk
2
3
4
5

22

LEERWERKSCHRIFT blz. 21 – 22

Woordpakket 14
Les 2

Woorden met 's
• Ik oefen meer woorden die beginnen met of eindigen op 's.

Schrijfaanwijzing
Hoor je 's' voor een woord die niet bij het woord hoort?
Schrijf dan 's (apostrof s): 's morgens, 's woensdags.
Eindigt een woord in het enkelvoud op a, i, o, u of y?
Schrijf dan in het meervoud 's (apostrof s): lolly - lolly's.

1 Zet de woorden en namen in het gedicht.
Leg een blaadje over de woorden en vul ze in. Niet spieken.
Vergeet de 's niet!

Kies uit: Manu's | Ali's | Jordy's | keuzemenu's | 's middags | 's zondags | lolly's | Senna's

Heerlijke keuzemenu's .
Eet 's zondags als ontbijt een bak met
Manu's choco-ij's .
Neem daarbij tien rode lolly's en
Jordy's koeken met anijs .
Drink dan 's middags bij de lunch,
een glas van Senna's limonade,
en eet daarbij van Ali's chocolade.

2 Zoek zeven woorden in het enkelvoud.
Schrijf ze ook in het meervoud op.

alibi - alibi's
hobby - hobby's
voorpagina - voorpagina's
lolly - lolly's
party - party's
baby - baby's
programma - programma's

3 Maak vijf zinnen met woorden met 's.
1 Zet de woorden in een zin. Begin de zin steeds met het woord met 's.
2 Gebruik: ochtend | middag | woensdag | zondag | winter

Voorbeeld: 's Avonds kijk ik altijd tv.

1 Meerdere antwoorden mogelijk
2
3
4
5

22 23

LEERWERKSCHRIFT MAAT blz. 22 – 23

Lesinhoud

5

Introductie

- Vraag een leerling een zin te maken met 's *ochtends*. Laat dit woord opschrijven en wijs op de spatie achter de s. Herhaal dit met 's *zomers*.
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen.

Instructie

- Doe de oefening(en).
- Pak een voorwerp van een leerling en zeg *Dit is Maartens liniaal*. Geef aan hoe je bij Maarten aangeeft dat iets van hem is. (de s eraan vast: Maartens) De leerling neemt het van je over en zegt iets over een voorwerp van een andere klasgenoot. Ook hij vertelt hoe je bij deze naam aangeeft dat iets van iemand is. (de s eraan vast, apostrof-s of alleen apostrof) Ga door tot verschillende mogelijkheden aan de orde zijn geweest.
- Kijk samen naar de korte schrijfaanwijzing in de leerwerkschriften en bespreek deze met de leerlingen.
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.
- Geef bij opdracht 1 van leerwerkschrift Maat aan dat de letters in de wolkjes laten zien welke naam ingevuld moet worden.

15

Verwerking

Opdracht 1 De leerlingen vullen woordpakketwoorden in een gedicht in. Ze oefenen de woorden in een context.

Maat Vergelijkbaar met Basis, maar de leerlingen kiezen uit de gegeven woorden.

Opdracht 2 De leerlingen zoeken zeven woordpakketwoorden in een letterrooster. De woorden staan in het enkelvoud. Ze schrijven de woorden in het enkelvoud en meervoud op. Ze passen de regel van apostrof-s bij meervoud toe.

Opdracht 3 De leerlingen maken vijf woorden met apostrof-s en bedenken er zinnen mee. De woordpakketwoorden worden toegepast.

5

Reflectie

- Bespreek opdracht 1 met behulp van het digibord.
- Laat het gedicht voorlezen. Een spellingsterke leerling kan een eigen strofe voorlezen.
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Extra instructie / differentiatie

Preteaching

Geef de leerlingen drie strookjes met tien lege hokjes. Noem de woorden 's *winters*, 's *zondags* en 's *middags*. Laat in elk hokje één letter of teken schrijven (de apostrof staat in een apart hokje). Let erop dat ze na de 's een hokje overslaan. Laat ze aangeven waarom ze dit doen.

Instructie

NT2

Bespreek nogmaals het woord *alibi* en laat er een zin mee maken. Controleer of de leerlingen de andere woordpakketwoorden nu ook kennen.

Opdracht 1

Spellingsterk

De leerlingen maken tussen de tweede en derde strofe nog een extra strofe bij het gedicht.

Opdracht 2

Leerwerkschrift Maat en Dyslexie

Laat deze leerlingen eerst de vijf horizontale woorden geel kleuren en daarna de vijf verticale woorden groen kleuren. De niet-gekleurde letters worden niet gebruikt.

Coöperatieve werkvorm

Opdracht 1

De leerlingen bepalen eerst in welk leerwerkschrift ze beginnen met werken. Ze lezen allebei de woorden die voor de zinnen staan voor zichzelf. Leerling 1 maakt de eerste helft van het gedicht in zijn leerwerkschrift. Leerling 2 luistert en coacht. Ze wisselen van rol en leerling 2 maakt in zijn leerwerkschrift de tweede helft. Daarna maken ze allebei in hun leerwerkschrift de opdracht af.

Compactroute

Opdracht 2 en 3.

Wp14 Les 3 Woorden met 's

Lesdoel

- De leerling oefent meer woorden die beginnen met of eindigen op 's en bedenkt zelf nieuwe woorden die beginnen met of eindigen op 's.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 14.
- Zet les 3 klaar op het digibord.
- Preteaching*: zie de aanwijzingen bij Extra instructie.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat

Woordpakket 14
Les 3

Woorden met 's

- Ik oefen meer woorden die beginnen met of eindigen op 's.
- Ik bedenkt zelf nieuwe woorden die beginnen met of eindigen op 's.

1 Vul in het verhaaltje de woorden met 's in.
Kijk naar de woorden voor de zin.

iglo	In Groenland staan	iglo's	en daar is het	's winters
winter	heel erg koud.			
woensdag	's Woensdags	zijn veel kinderen	's middags	vrij van school.
midag				
Remco	Remco's	ouders reizen met verschillende	intercity's	naar
intercity	het buitenland.			
zondag	In het weekend eten we	's zondags	altijd bij oma.	

2 Bedenk tien nieuwe woorden met 's.
Vul de woorden in het goede rijtje in.
Je mag in een (digitaal) woordenboek zoeken. Zoek dan op het woord zonder 's.
Of zoek op internet op 's.

Meerdere antwoorden mogelijk.

onthoudwoorden die beginnen met 's	regelwoorden op a, i, o, u of y die in het meervoud 's krijgen	namen waarbij met 's wordt aangegeven dat iets van iemand is
's avonds	agendas's	Marco's
's nachts	auto's	Lucas's
's zomers	taxi's	Jimmy's
's maandsdags	jury's	Naomi's

23

3 Bedenk vier zinnen.
Gebruik in elke zin drie woorden van opdracht 2, uit elk rijtje één.

Meerdere antwoorden mogelijk.

Voorbeeld: *Ali's vader geeft zijn dochter 's ochtends twee lolly's mee naar school.*

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

4 Maak een woordenalfabet.
Meerdere antwoorden mogelijk.

1 Vul bij elke letter van het alfabet een woord in dat in het meervoud 's krijgt.
Als je geen woord weet, mag je een naam gebruiken.

2 Je mag de q, x en y overslaan.

a	_____	n	_____
b	_____	o	_____
c	_____	p	_____
d	_____	q	_____
e	_____	r	_____
f	_____	s	_____
g	_____	t	_____
h	_____	u	_____
i	_____	v	_____
j	_____	w	_____
k	_____	x	_____
l	_____	y	_____
m	_____	z	_____

24

LEERWERKSCHRIFT blz. 23 – 24

Woordpakket 14
Les 3

Woorden met 's

- Ik oefen meer woorden die beginnen met of eindigen op 's.
- Ik bedenkt zelf nieuwe woorden die beginnen met of eindigen op 's.

1 Vul in het verhaaltje de woorden met 's in.
Leg een blaadje over de woorden en vul ze in. Niet spelen.

Kies uit: 's Ochtends | 's winters | intercity's | 's Woensdag | Remco's | iglo's | 's middags

In Groenland staan _____

Het is daar _____ heel erg koud.

's Woensdags _____ ga ik altijd voetballen.

Ik ben dan _____ vrij van school.

Daarna ga ik vaak naar _____ huis.

's Ochtends _____ reizen veel mensen met _____

2 Bedenk tien nieuwe woorden met 's.
Vul de woorden in het goede rijtje in.
Je mag in een (digitaal) woordenboek zoeken. Zoek dan op het woord zonder 's.
Of zoek op internet op 's.

onthoudwoorden die beginnen met 's	regelwoorden op a, i, o, u of y die in het meervoud 's krijgen	namen waarbij met 's wordt aangegeven dat iets van iemand is
's ochtends	de lolly's	Ali's boek
's avonds	agendas's	Marco's
's nachts	auto's	Lucas's
's zomers	taxi's	Jimmy's
's maandsdags	jury's	Naomi's

3 Maak een woordenalfabet.

1 Vul bij elke letter van het alfabet een woord in dat in het meervoud 's krijgt.
Als je geen woord weet, mag je een naam gebruiken.

2 Je mag de q, x en y overslaan.

Voorbeeld: *auto's of Ali's*
banjo's of Bea's

a	_____	n	_____
b	_____	o	_____
c	_____	p	_____
d	_____	q	_____
e	_____	r	_____
f	_____	s	_____
g	_____	t	_____
h	_____	u	_____
i	_____	v	_____
j	_____	w	_____
k	_____	x	_____
l	_____	y	_____
m	_____	z	_____

24

25

LEERWERKSCHRIFT MAAT blz. 24 – 25

Lesinhoud

5

Introductie

- Vraag leerlingen woordpakketwoorden uit hun hoofd te noemen. Welke woorden weten ze bij: woorden die beginnen met apostrof-s, woorden die eindigen op apostrof-s en namen waarbij met apostrof-s wordt aangegeven dat iets van iemand is.
- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen.

Instructie

- Doe de oefening(en).
- De leerlingen oefenen deze les ook met nieuwe woorden met apostrof-s. Vraag de leerlingen of ze andere woorden kennen die beginnen met apostrof-s. Tel samen de genoemde onthoudwoorden. Herhaal dit met regelwoorden die eindigen op 's.
- Bedenk samen wat de conclusie is. (Bij de regelwoorden kun je gemakkelijker nieuwe woorden bedenken.)
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.

15

Verwerking

Opdracht 1 De leerlingen vullen de goede woorden in zinnen in. Ze oefenen de schrijfwijze en de betekenis van de woordpakketwoorden in een context.

Maat Vergelijkbaar met Basis, maar de leerlingen kiezen uit de gegeven woorden.

Opdracht 2 De leerlingen bedenken tien nieuwe woorden met apostrof-s. Ze breiden hun woordenschat uit.

Opdracht 3 De leerlingen bedenken vier zinnen met de woorden van opdracht 2. Ze passen de nieuwe woorden in een betekenisvolle context toe.

Maat De leerlingen maken een woordenalfabet. Op een creatieve manier wordt het gebruik van apostrof-s toegepast.

Opdracht 4 De leerlingen maken een woordenalfabet. Op een creatieve manier wordt het gebruik van apostrof-s toegepast.

5

Reflectie

- Bespreek opdracht 2 met behulp van het digibord.
- De leerlingen schrijven de woorden op en geven aan waarom het woord in dat rijtje hoort.
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Extra instructie / differentiatie

Preteaching

Wijs op de woorden 's *ochtends* en 's *middags*. Wat komt daarna op de dag? Laat de woorden 's *avonds* en 's *nachts* opschrijven. De leerlingen geven aan waarom er apostrof-s voor komt.

Opdracht 1

Spellingsterk

Laat de leerlingen de zinnen verlengen en daarbij nog een derde woordpakketwoord gebruiken. Ze kunnen ook zelf zinnen maken waarin ze twee of drie woordpakketwoorden verwerken.

Opdracht 2

Leerwerkschrift Maat

Als leerlingen het lastig vinden om nieuwe woorden te bedenken, kunnen ze woorden zoeken in boeken en tijdschriften.

Opdracht 3

Spellingsterk

De leerlingen schrijven een verhaal waarbij ze de woorden van opdracht 2 allemaal gebruiken.

Coöperatieve werkvorm

Opdracht 2

In een viertal nemen de leerlingen even denktijd om ieder vier woorden te bedenken voor het eerste rijtje. In een vlot tempo zegt ieder om de beurt een woord. Hebben ze dezelfde woorden bedacht of juist andere? Samen bepalen ze welke vier ze in het rijtje gaan invullen. Zo werken ze ook aan woorden voor rijtje 2 en 3.

Compactroute

Opdracht 2 en 3.

Woorden met 's

- De leerling kan woorden die beginnen met of eindigen op 's nu goed schrijven.
- De leerling kan de woorden uit blok 2 nog goed schrijven.

- Bekijk woordpakket 5, 6, 7 en 8.
- Zet les 4 klaar op het digibord.

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat
- groeischrift of scoreblad Spelling

29

26

7

LEERWERKSCHRIFT blz. 25 – 26 – 27

26

2

2

LEERWERKSCRIFT MAAT blz. 26 – 27 – 28

Lesinhoud

5

Introductie Dit kan ik nog

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en). Vraag bij welke woordpakketten uit blok 2 de woorden horen. Laat de leerlingen bij elk woordpakket eventueel nog een woord noemen.
- Bespreek kort de leerdoelen met de leerlingen.

Instructie Dit kan ik nog

- Bekijk en bespreek de schrijfaanwijzing van woordpakket 5.
- Doe de oefening(en).
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Licht de opdrachten zo nodig toe.

5

Verwerking Dit kan ik nog

Opdracht 1 De leerlingen maken drie zinnen met drie werkwoordsvormen en herhalen zo de werkwoordspelling van woordpakket 5.

Maat De leerlingen vullen het schema in en herhalen zo de werkwoordspelling van woordpakket 5.

Opdracht 2 De leerlingen maken drie zinnen met drie werkwoordsvormen en herhalen zo de werkwoordspelling van woordpakket 5.

Maat Door het invullen van het meervoud en de woordenboekvorm herhalen de leerlingen de schrijfwijze van de woordpakketwoorden van blok 2.

Opdracht 3 Door het invullen van het meervoud en de woordenboekvorm herhalen de leerlingen de schrijfwijze van de woordpakketwoorden van blok 2.

Maat De leerlingen kijken hoe je het woordstukje hoort en vullen het hele woord achter de omschrijving in. Ze oefenen de schrijfwijze en betekenis van de woordpakketwoorden uit blok 2.

Opdracht 4 De leerlingen bedenken wat er onder de vlek staat en vullen het woord achter de omschrijving in. Ze oefenen de schrijfwijze en betekenis van de woordpakketwoorden uit blok 2.

10

Dictee

- Neem het dictee af.
- Aanwijzingen voor de afname van het dictee staan in de Handleiding Algemeen.

5

Reflectie

- Vraag de leerlingen hun zinnen met de werkwoorden *antwoorden* en *crossen* voor te lezen. Laat daarna het persoonlijk voornaamwoord met de persoonsvorm in het schema opschrijven.
- De leerlingen vullen in het groeischrijft of op het scoreblad Spelling in hoeveel woorden ze goed hadden.
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Extra instructie / differentiatie

Instructie

Leerwerkschrift Maat en Dyslexie

Laat de woordenboekvorm opschrijven.
Maak samen de stappen: stam → ik-vorm
→ Wat komt achter de ik-vorm bij hij-vorm tegenwoordige tijd? Of: Wat komt achter de ik-vorm bij hij-vorm verleden tijd?

Opdracht 1

Spellingsterk

De leerlingen maken zelf een schema met een ander werkwoord. Een klasgenoot maakt daar de verschillende werkwoordsvormen bij.

Leerwerkschrift Maat

Laat de leerlingen nog een werkwoord noemen dat te(n) krijgt in de verleden tijd en een werkwoord dat de(n) krijgt in de verleden tijd.

Opdracht 3

Spellingsterk

Laat de leerlingen zoeken naar spreekwoorden met *monniken* of *chocola*.

Compactroute

Alle opdrachten.

Woorddictee

Dit kan ik nu

- 1 Mijn broer leest alleen **de voorpagina's** van de krant.
- 2 **'s Woensdags** hebben we maar een halve dag school.
- 3 **Ali's** vader heeft een grote supermarkt.
- 4 In dat restaurant heb je veel **keuzemenu's**.
- 5 Ik heb veel **hobby's**, zoals voetballen en computeren.
- 6 Als ik jarig ben trakteer ik op **lolly's**.
- 7 Op dinsdag hebben we **'s middags** gym.
- 8 **Baby's** slapen bijna de hele dag.

9 **'s Winters** zijn de dagen veel korter dan in de zomer.

10 In Groenland zie je **iglo's**.

Dit kan ik nog

Woorden uit blok 2

- 1 Ik vind hem erg **charmant**.
- 2 **Leeuweriken** kunnen mooi fluiten.
- 3 Mijn favoriete sport is **waterpolo**.
- 4 Voor kleine kinderen zijn schoenen met **klittenband** erg handig.
Schrijf de verleden tijd van het werkwoord op.
- 5 vermoeden - Leon... (**vermoedde**) dat zijn vriend ziek was.